

GKN-III.6821.15.2019

DECYZJA

Na podstawie art. 1, art. 8 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (j.t. Dz. U. z 2022 poz. 140), art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 roku poz. 735), po rozpatrzeniu wniosków Wójta Gminy Jedlińsk z dnia 20 sierpnia 2019 roku oraz z dnia 5 października 2021 roku znak: RSG.6825.2.2019

Starosta Radomski orzeka o uznaniu za mienie gromadzkie

nieruchomości, położonych w gminie Jedlińsk, powiat radomski, województwo mazowieckie, oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki ewidencyjne nr nr:

- 88 o powierzchni 0.4700 ha – obręb geodezyjny Obózek,
- 347 o powierzchni 1.1800 ha – obręb geodezyjny Bierwiecka Wola.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 20 sierpnia 2019 roku, znak: RSG.6825.2.2019 Wójt Gminy Jedlińsk zwrócił się do tutejszego Starostwa, w oparciu o art. 1 ust. 2, w związku z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, o uznanie za mienie gromadzkie nieruchomości, oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków działką nr 88 o pow. 0.4700 ha, obręb Obózek, gmina Jedlińsk, stanowiącej drogę wewnętrzną.

Postanowieniem z dnia 14 listopada 2019 roku, znak: GKN.III.6821.15.2019, Starosta Radomski, na wniosek Wójta Gminy Jedlińsk, zawiesił postępowanie w sprawie uznania za mienie gromadzkie nieruchomości, oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków, działką nr 88 o pow. 0.4700 ha, obręb Obózek, gmina Jedlińsk, co podyktowane było koniecznością zmiany zakresu wniosku tj. jego rozszerzenia o część działki nr 347, obręb Bierwiecka Wola, gmina Jedlińsk.

Wnioskiem z dnia 5 października 2021 roku znak: RSG.6825.2.2019 Wójt Gminy Jedlińsk, na podstawie art. 98 § 2 KPA, zwrócił się o podjęcie zawieszonego ww. postępowania. Jednocześnie rozszerzył wniosek własny z dnia 20 sierpnia 2019 roku, o działkę nr 347 o pow. 1.18 ha, obręb Bierwiecka Wola, gmina Jedlińsk, stanowiącą w części drogę wewnętrzną, a częściowo publiczną.

Starosta Radomski postanowieniem z dnia 19 października 2021 roku znak: GKN.III.6821.15.2019 podjął zawieszone postępowanie odnośnie działki nr 88, zaś zawiadomieniem z dnia 19 października 2021 roku znak: GKN.III.6821.15.2019 wszczął postępowanie, w sprawie uznania za mienie gromadzkie działki nr 347.

W wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego ustalono:

W przedmiotowej sprawie podstawę prawną decyzji stanowią przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2022 roku poz. 140).

Zgodnie z art. 1 ust. 2 niniejszej ustawy, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Przepis ten nie dotyczy mienia gromadzkiego położonego na terenach miast i osiedli – co stanowi art. 1 ust. 3 niniejszej ustawy.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 Starosta wydaje decyzję o ustaleniu, które spośród nieruchomości, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3, stanowią mienie gromadzkie.

Mając powyższe na względzie, istotny dla ustalenia, czy dana nieruchomość była mieniem gromadzkim, był zatem jej stan prawny w okresie poprzedzającym datę wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych tj. 5 lipca 1963 roku, a w szczególności to, czy nieruchomość ta należała do dawnych,

czyli istniejących w okresie od 1933 do 1954 roku gromad jako jednostek samorządu terytorialnego, mających osobowość prawną i będących podmiotami praw i obowiązków oraz to, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi. Zgodnie bowiem z treścią art. 1 ust. 2 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Z przepisu tego wynika, że definicji mienia gromadzkiego, którego dotyczy ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, należy poszukiwać w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 roku w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz. U. Nr 64/62 poz. 303 ze zm.). W rozporządzeniu tym w § 1 znajduje się legalna definicja zarówno mienia gromadzkiego, jak i dawnych gromad. Zgodnie z nią przez użyte w tym rozporządzeniu określenie mienie gromadzkie - rozumieć należy mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe, a przez dawne gromady - rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie wskazanej ustawy z 25 września 1954 roku. (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 3 grudnia 2009 roku sygn. II SA/Ke 615/09)

W orzeczeniu z dnia 26 marca 1960 r., I CR 535/59 (OSNC 1961, nr 3, poz. 73) Sąd Najwyższy stwierdził, że majątek byłych gromad stał się majątkiem państwa. Stanowisko dotyczące charakteru byłego mienia gromadzkiego, które stało się przedmiotem własności państwowej było konsekwentnie podtrzymywane w późniejszych orzeczeniach i Sąd Najwyższy nigdy od niego nie odstąpił (por. postanowienie z dnia 18 listopada 1966 r., I CR 629/66, PUG 1967, nr 11, s. 371-372, wyrok z dnia 30 czerwca 1983 r., IV CR 202/83, OSNCP 1984, nr 1, poz. 15, uchwała z dnia 30 października 1986 r., III CZP 67/86, OSNC 1987, nr 11, poz. 171), postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2001 roku, III CKN 430/00, OSNC 9/2002 poz. 111. Taki sam pogląd wyrażał Naczelny Sąd Administracyjny (por. wyrok z dnia 9 września 1987 r., II SA 113/87, ONSA 1987, nr 2, poz. 63).

Mając na względzie powyższe, dla oceny czy przedmiotowa nieruchomość stanowiła majątek byłej gromady, konieczne jest wyjaśnienie daty i podstawy jej wyodrębnienia oraz wyjaśnienie, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi, prawnie lub faktycznie przekazana na cele publiczne lub społeczne i stanowiła mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów tej ustawy tj. czy nieruchomość ta należała do istniejącej w okresie od 1933 do 1954 roku gromady jako jednostki samorządu terytorialnego, mającej osobowość prawną i będącej podmiotem praw i obowiązków.

Zgodnie z orzecznictwem sądów brak dokumentacji poświadczającej stan prawny nieruchomości w okresie poprzedzającym datę 5 lipca 1963 r. nie uniemożliwia uznania tych nieruchomości za mienie gromadzkie. Orzekał tak: Wojewódzki Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 11 kwietnia 2019 r., II SA/Ke 120/19 oraz w wyrokach z dnia 29 marca 2013 r., sygn. II SA/Ke 77/13, i z dnia 12 marca 2015 r., sygn. II SA/Ke 11/15 (w obu sprawach NSA oddalił skargi kasacyjne odpowiednio wyrokami z dnia 5 listopada 2014 r., sygn. II OSK 1824/13 i z dnia 18 maja 2017 r., sygn. II OSK 2297/15).

W toku postępowania poczyniono zatem kroki w celu ustalenia czy przedmiotowa nieruchomość stanowiła, przed dniem 5 lipca 1963 roku, mienie gromadzkie - wykorzystując zgodnie z art. 75 KPA dowody, które mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie są sprzeczne z prawem takie jak: dokumenty, zeznania świadków, wyjaśnienia.

Z dokumentów geodezyjnych znajdujących się w operatach przechowywanych w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Radomiu pod numerem 213/4/127/63 wynika:

Z protokołu ustalenia stanu władania gruntami, sporządzonego w dniu 29 października 1959 roku wynika, iż stan władania gruntami na obszarze wsi Obózek, gromady Bierwce, pow. Radom, wojew. Kielce ustalono na zebraniu zainteresowanych użytkowników i właścicieli gruntów, na podstawie oświadczeń stron zainteresowanych i przedłożonych przez nich dokumentów, w nawiązaniu do planu sporządzonego w roku 1959. W wykazie ogłoszenia stanu władania, załączonym do protokołu, pod poz. 23, widnieje zapis, iż podmiotem władającym działką nr 88 jest Prezydium Powiatowej Rady Narodowej Radom, Ref. Komunikacji – Drogi.

Dane zawarte w wykazie do protokołu ustalenia stanu władania wpisane zostały do operatu ewidencji gruntów dla obrębu Obózek, wykonanego na podstawie dokumentacji opracowanej w 1962 roku, gdzie pod poz. 3 rejestru, jako podmiot władający działką nr 88 o powierzchni 0.47 ha (droga), wpisano Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Radomiu – Referat Komunikacji, a następnie do założonego w 1979 roku rejestru gruntów, gdzie jako podmiot władający działką nr 88 o powierzchni 0.47 ha wpisano Rejon Dróg Publicznych.

Z dokumentów geodezyjnych znajdujących się w operatach przechowywanych w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Radomiu pod numerem 213/4/137/64 wynika:

Z protokołu ustalenia stanu władania gruntami, sporządzonego w dniu 31 października 1959 roku wynika, iż stan władania gruntami na obszarze wsi Wola Bierwiecka, gromady Bierwce, pow. Radom, wojew. Kielce ustalono na zebraniu zainteresowanych użytkowników i właścicieli gruntów, na podstawie oświadczeń stron zainteresowanych i przedłożonych przez nich dokumentów, w nawiązaniu do planu sporządzonego w roku 1959.

Z porównania mapy z 1959 roku, znajdującej się w ww. operacie z aktualną mapą ewidencyjną wynika, iż objęta przedmiotowym wnioskiem działka nr 347 odpowiada geodezyjnie położeniu działki nr 322, wykazanej jako droga o powierzchni 1.18 ha, w dokumencie obliczenia powierzchni użytków i klas gleboznawczych w ramach działek z 1962 roku.

W operacie ewidencji gruntów nr 213/4/137/64, dla obrębu Wola Bierwiecka, gromady Bierwce, powiat radomski, którego prawidłowość potwierdzono w dniu 16 marca 1963 roku - pod numerem rejestru 1104, ujawniony został zapis władania działki nr 322 o powierzchni 1.18 ha na rzecz Prezydium Powiatowej Rady Narodowej Wydział Komunikacji Drogowej – drogi. Następnie, w rejestrze gruntów z 1986 roku ujawniony został już aktualny numer działki 347 o powierzchni 1.18 ha i zapis władania gruntem na rzecz Urzędu Gminy – drogi.

Objęte przedmiotowym wnioskiem działki, nie mają nadal uregulowanego stanu prawnego. Widniejący obecnie w rejestrze ewidencji gruntów zapis, potwierdza władanie na zasadach posiadania samoistnego działek nr 88 o pow. 0.47 ha – obręb Obózek oraz nr 347 o pow. 1.18 ha – obręb Bierwiecka Wola, na rzecz Gminy Jedlińsk.

Wójt Gminy Jedlińsk we wniosku z dnia 20 sierpnia 2019 roku znak: RSG.6825.2.2019 wskazał, iż działka nr 88, obręb Obózek o pow. 0.47 ha, zapisana jest w ewidencji gruntów i budynków na Gminę Jedlińsk, na zasadzie samoistnego posiadania. Dla działki nie jest ustalony właściciel oraz brak jest informacji o prowadzeniu dla tej działki księgi wieczystej lub zbioru dokumentów. Nieruchomość ta, stanowiąca drogę zawsze miała charakter publiczny, ogólnodostępny, służyła nie tylko lokalnej społeczności, ale była do użytku wszystkich. Należy zatem uznać, że w dniu 5 lipca 1963 roku, nieruchomość ta stanowiła mienie gromadzkie, gdyż droga ta była w powszechnym korzystaniu przez mieszkańców wsi Bierwiecka Wola, Obózek i miejscowości sąsiednich. Nie została zaliczona do dróg publicznych na podstawie uchwał Prezydium Powiatowej Rady Narodowej. Ponadto, przedmiotowa działka była drogą gruntową (i jest nadal) i służyła jako dojazdowa do pól, domów i stanowiła połączenie komunikacyjne w terenie.

Wójt Gminy Jedlińsk we wniosku z dnia 5 października 2021 roku znak: RSG.6825.2.2019 wskazał, iż działki stanowiące przedmiot niniejszego wniosku stanowią drogi (obie działki położone są w ciągu jednej nieruchomości drogowej). W rejestrze ewidencji gruntów i budynków działki nr 88, obręb Obózek i nr 347, obręb Bierwiecka Wola w rubryce oznaczenie użytków zostały oznaczone symbolem „dr” – co potwierdza, iż grunt ten ze względu na faktyczny sposób użytkowania został zaliczony do kategorii dróg.

Jako podmiot ewidencyjny w rejestrze gruntów dla działek nr 88 i nr 347 widnieje Gmina Jedlińsk, która włada przedmiotowymi działkami na zasadach posiadania samoistnego.

Działka nr 347, obręb Bierwiecka Wola, częściowo stanowi drogę wewnętrzną, a częściowo publiczną, niemniej jednak na dzień wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, działka ta miała charakter publiczny, ogólnodostępny, służyła nie tylko lokalnej społeczności, ale była do użytku wszystkich.

Według zapisów ewidencji gruntów na dzień jej założenia, tj. lata 60-te XX w., jako podmiot władający do działek nr 88 oraz nr 347 (wówczas nr 322 – zmiana numeracji działek nastąpiła w 1984 roku, działce nr 322 nadano nr 347) – wpisane było Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Radomiu – Referat Komunikacji Drogowej.

Jak podaje Wójt Gminy Jedlińsk, nieruchomości aktualnie oznaczone działkami nr 88 obręb Obózek, gmina Jedlińsk i nr 347, obręb Bierwiecka Wola, gmina Jedlińsk stanowiły przed dniem 5 lipca 1963 roku mienie gromady Bierwiecka Wola, która została powołana do życia na mocy Rozporządzenia Wojewody Kieleckiego z dnia 4 listopada 1933 roku o podziale obszaru gmin wiejskich (Kielecki Dziennik Wojewódzki 1933, Nr 29, poz. 184). W skład gromady Bierwiecka Wola (Gmina Jedlińsk) wchodziły: wieś Bierwiecka Wola, kolonia Bierwiecka Wola, wieś Maliszów, wieś Ludwinów, Ostoja Czekajów, wieś Obózek. Gromada Bierwiecka Wola istniała w niezmienionych granicach do czasu reformy z 1954 roku (zniesienia gromad jako jednostki posiadającej osobowość prawną).

Jak informuje Wójt Gminy Jedlińsk, przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, czyli przed dniem 5 lipca 1963 roku, nieruchomości powyżej wskazane były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi Bierwiecka Wola i Obózek. Z relacji najstarszych mieszkańców wsi Bierwiecka Wola i Obózek wynika, iż działki te stanowiły mienie wspólne dawnej gromady Bierwiecka Wola, jako powszechnie dostępne drogi dojazdowe do ich domostw i pól. Nieruchomości te do chwili obecnej traktowane są przez mieszkańców wsi Bierwiecka Wola i Obózek jako dobro wspólne. Gmina Jedlińsk włada tymi nieruchomościami w interesie publicznym, wykonywała i wykonuje cyklicznie szereg prac na przedmiotowej drodze związanych z jej bieżącym utrzymaniem jak i zapewnieniem bezpieczeństwa, zachowaniem przejezdności, typu odśnieżanie, oczyszczanie poboczy, rowów przydrożnych, utwardzenie, itp.

Droga, składająca się z działek będących przedmiotem niniejszego wniosku, funkcjonowała jeszcze przed 1954 rokiem, służąc ogółowi mieszkańców powołanej do życia w 1933 roku gromady Bierwiecka Wola, jako dojazd do pól i domostw. Po zniesieniu gromad, a przed dniem 5 lipca 1963 roku, droga ta była wykorzystywana przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiła dobro wspólne. Do dnia dzisiejszego droga stanowi ogólnodostępny szlak komunikacyjny. Zadania związane z utrzymaniem drogi w jak najlepszym stanie są realizowane przez Gminę Jedlińsk.

Z załączonego do wniosku z dnia 5 października 2021 roku znak: RSG.6825.2.2019 oświadczenia pięciu świadków, urodzonych w latach 30-tych, 40-tych i 60-tych ubiegłego wieku – mieszkańców miejscowości Bierwiecka Wola i Obózek wynika, iż nieruchomość oznaczona w ewidencji gruntów jako działka nr 88 o pow. 0.4700 ha, położna w obrębie Obózek, i jako działka nr 347 o pow. 1.1800 ha, obręb Bierwiecka Wola, gmina Jedlińsk, to nieruchomość od wielu lat uznawana jako publiczna, przeznaczona do wspólnego korzystania przez wszystkich mieszkańców wsi. Działki te stanowią drogę dojazdową do pól i domostw, służącą ogółowi mieszkańców w sposób ogólnodostępny, według ich indywidualnych potrzeb, istnieją od niepamiętnych czasów i użytkowane były wspólnie przez mieszkańców okolicznych wsi. Działki nr 88, obręb Obózek i nr 347, obręb Bierwiecka Wola, stanowiły mienie gromady Bierwiecka Wola. Taki stan istniał do 1954 roku, czyli do czasu reformy i zniesienia gromad jako jednostki posiadającej osobowość prawną. Po zniesieniu gromad, a przed dniem 5 lipca 1963 roku drogi te były wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiły dobro wspólne.

Odkąd świadkowie sięgają pamięcią nieruchomość ta istniała i wykorzystywana była przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiła dobro wspólne. Nikt nigdy nie rościł sobie żadnych praw do tego gruntu i nigdy nie zebrano grupy ludzi, która miałaby tym gruntem rozporządzać. Zaspokajał on potrzeby społeczne wszystkich mieszkańców, którzy nie czerpali bezpośrednich pożytków i zysków z tej nieruchomości. To dzięki tej drodze

mieszkańcy miejscowości Bierwiecka Wola i aktualnie Obózek mogli dojechać do swoich domostw i pól uprawnych wchodzących w skład gospodarstw. Prawo do korzystania z tych gruntów mieli wszyscy mieszkańcy Bierwieckiej Woli i Obózka, jak również wszyscy mieszkańcy miejscowości sąsiednich i innych, którzy korzystali z drogi jako ogólnodostępnego szlaku komunikacyjnego.

Reasumując, materiał dowodowy dokumentujący przedmiotową sprawę potwierdza, iż działki: nr 88, obręb Obózek, gmina Jedlińsk, o wykazanej w ewidencji gruntów powierzchni 0.47 ha oraz nr 347, obręb Bierwiecka Wola, gmina Jedlińsk, o wykazanej w ewidencji gruntów powierzchni 1.18 ha, stanowiły mienie wspólne gromady Bierwiecka Wola, już przed wejściem w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych, a przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie wykorzystywane wspólnie przez mieszkańców. Objęte wnioskiem działki, służąc jako drogi, stanowiły nieruchomości o charakterze publicznym i społecznym. Analiza zebranego materiału dowodowego wykazała zatem, iż spełniają wymogi ustawowe do uznania za mienie gromadzkie.

Biorąc pod uwagę powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Zawiadomieniem z dnia 7 grudnia 2021 roku poinformowano Wójta Gminy Jedlińsk oraz Sołtysa sołectwa Bierwiecka Wola, Godzisz, Obózek o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów. Strony nie skorzystały z tej możliwości we wskazanym terminie.

Zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, decyzję o ustaleniu, które nieruchomości stanowią mienie gromadzkie, podaje się do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości oraz ogłasza wywieszając w urzędzie gminy oraz w starostwie powiatowym na okres 14 dni, a także zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej gminy i powiatu oraz w prasie lokalnej.

Pouczenie: Od niniejszej decyzji służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Mazowieckiego, za pośrednictwem Starosty Radomskiego, w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Jedlińsk
z prośbą o podanie do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w urzędzie gminy na okres 14 dni oraz zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej gminy
2. Sołtys sołectwa Bierwiecka Wola, Godzisz, Obózek – Pan Waldemar Bzducha
z prośbą o podanie do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty
3. a/a – GKN-III.6821.15.2019
z obowiązkiem wywieszenia na tablicy ogłoszeń Starostwa na okres 14 dni, zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej powiatu oraz w prasie lokalnej

Z up. STAROSTY
mgr Ewa Taboręk
KIEROWNIK REFERATU
ds. GOSPODARKI NIERUCHOMOŚCIAMI I NIEROZNYMI